

Luxembourg, le 20 avril 2021

Monsieur le Ministre aux Relations avec
le Parlement

Service central de Législation
5, rue Plaetis
L-2338 Luxembourg

Concerne : question parlementaire n° 3853 de Monsieur le Député Fred Keup

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de vous transmettre en annexe la réponse à la question parlementaire posée par l'honorable Député Fred Keup.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'expression de ma parfaite considération.

Claude Meisch

Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse

Äntwert vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend op d'parlamentaresch Fro Nr. 3853 vum honorabelen Här Deputéierte Fred Keup

Dramatesch Virfäll wéi déi op deen den honorabelen Députéierten sech bezitt, schockéieren a verlaangen vun eis Matgefill mat deene Betraffenen.

Ad 1)

D'Gewaltpreventioun an de Lycéeën bleift e pedagogesche Schwéierpunkt, dee mengem Ministère wichteg ass. Gewalt hëlt verschidden Ausdrucksformen un, grad och ënner Form vu Mobbing oder Cybermobbing, an ass d'Resultat vu verschiddene sozialen a familiäre Facteuren. Duerfir ass et haut esou gutt ewéi fréier noutwenneg, duerch d'Entwécklung vu verschiddene preventive Moosnamen am Lycée, mee och duerch d'Fërdere vun engem positiven a gesonde Schouklima an de sozio-emotionale Kompetenze vun deene Jonken, géint d'Gewalt virzegoen.

Ad 2)

D'Gewaltpreventioun hëlt am schouleschen Ëmfeld eng wichteg Plaz an, souwuel beim Léierpersonal ewéi och beim Erziéungspersonal vun de SePAS (Service psycho-social et d'accompagnement scolaires) an den SSE (Service socio-éducatif). All Lycée kennt a begéint e besonnesche Kontext a Bezuch zu Gewalt. Fir op dëse Problem esou gutt ewéi méiglech reagéieren ze kënnen an eng maximal Effizienz par rapport zum Impakt op de Problem ze garantéieren, ass et wichteg, eng allgemeng Preventioun unzebidden an zousätzlech konkret spezifesch Aktiounen, jee no Kontext, ëmzesetzen.

Méi Lycéeën definéieren am Kader vun hirem Schoulentwécklungsplang Ziler am Bezuch zu Kommunikatioun a Schouklima. Déi Moosnamen, déi Deel vun dësem Plang sinn, ginn duerch pedagogesch, psycho-sozial, erzieeresch an ausserschoulesch Aktivitéiten erreicht. D'Gewaltpreventioun ass dofir Deel vu spezifesche Projeten am Lycée, mee gëtt awer och an de Léierplang integréiert. Zweek Coursë bidden d'Méiglechkeet, sech mat der Preventioun vun dësem Problem ze beschäftegen a gi vum Schoulpersonal an dem SePAS heifir genotzt :

- Liewen a Gesellschaft (Vie et société): Zil ass et, d'Léiere vu staatsbiergerleche Wäerter an d'Zesummeliewen ze stäerken.
- Tutorat/Mentoring: eng curriculaire Zäit, déi fir d'Gestioun vun der Gruppendynamik an der Klass reservéiert ass.

Spezifesch Moosname gi vun de psycho-soziale Mataarbechter zum Thema Mobbing duerchgefouert jee no Bedarf. Dozou gehéiert och de Projet vun der Peer-Mediatioun an themespezifesch Angeboter vun ausserschouleschen Aktivitéiten. Zanter dem Schouljoer 1999/2000 erméiglecht d'Peer-Mediatioun *Peer-Mediation im Schulalltag*, Konflikter op eng aner Aart a Weis ze bearbechten. Dëse Projet gëtt vum Service national de la jeunesse (SNJ), dem Centre psycho-social et d'accompagnement scolaires (CePAS) an dem Service de Coordination de la Recherche et de l'Innovation pédagogiques et technologiques (SCRIPT) koordinéiert. No 20 Joer Existenz ass dëse Projet nei editéiert ginn, a kënnt als S-Team-Projet erëm zur Geltung: „*ein Projekt zur Gewaltprävention*“. Ee vun den Haaptziler ass et, déi Jonk ze encouragéieren, sech an der Gewaltpreventioun am Lycée ze engagéieren, andeems se hir eegen Iddie presentéieren an ëmsetzen.

Ad 3)

D'Gewaltpreventioun ënner Jonken erfuerdert e globalen Usaz, deen och déi sozial Determinante vu Gewalt adresséiert. Dëst bedeit, datt méi preventiv Moossnamen entwéckelt musse ginn esou ewéi och sozial Kompetenzen, déi deene Jonken hëllef, mat Roserei ëmzegen, Konflikter ze léisen an déi noutwenneg sozial Fäegkeeten ze kréien, fir Problemer op eng gewaltfräi Aart a Weis léisen ze kënnen. Doriwwer eraus ginn et zanter e puer Joer Programmer zum Thema Mobbing (Mobbing, Sexting, Sextorsion, Cybermobbing) déi sech theematesch diversifizéiert a multiplizéiert hunn.

E wichtege Projet ass de *Stop Mobbing*, dee sech u Schouklasse riicht, wou eng Klass vu Mobbing betraff ass. En ass baséiert op déi sougenannte *No Blame Approach* an op d'Konfliktmanagementmethod, wéi se och an der Mediatioun benotzt gëtt. Vun de SePAS-Equippe gëtt zu dësem Zweck pedagogesch an theoretescht Material zur Verfügung gestallt.

Op Initiativ vum Ministère fir Educatioun, Kanner a Jugend an an Zesummenaarbecht mam Institut de formation de l'Éducation nationale (IFEN), dem CePAS an dem SNJ, hunn tëschent 2017 an 2020 vill pedagogesch psycho-sozial Professioneller vun de verschiddenste Formatioune profitéiert a Schoulprojeten zu Gewaltpreventioun sinn doropshin ëmgesat ginn:

- *Anti Gewalt Training (AGT)*
- *Projet Peer-Mediation/S-Team*
- *Projet Peer Pal*
- *Bee Cool*
- *Klassenklima*
- *Assistance en classe*
- *AtmosFair*
- *Calm Down*
- *Coolness Training*
- *APIC-formation (Approche Préventive Intervention contrôlée)*
- *Gewaltfreie Kommunikation*
- *Konfrontative Gesprächsführung*
- *Mobbingprävention/Intervention in der Schule*
- *Cybermobbing (BeeSecure)*
- *FARSTA : programme suédois d'intervention conflictuel*
- *Approche systémique dans la résolution de conflits*

Verschidde Formatioune bidde systemesch Methoden, déi d'Implicatioun vun alle schouleschen Acteure fuerdert. Anerer, déi op enger konfrontativer Pedagogik baséiert sinn, bidden de Professionellen an der Schoul e léisungsorientéierten Usaz fir mat Konflikter, Aggressioun a Gewalt kennen ëmzegen. D'Zil ass et, eng Kombinatioun vun Ausbildung an Outilen ze vermëttelen, déi engersäits e séchert a positiivt Liewensëmfeld an der Schoul schafen an déi anerersäits awer och an der Interventioun bei Konflikter kënnen agesat ginn.

Ad 4)

Beim Thema Gewaltpreventioun an de Lycéeë si verschidden Acteure bedeelegt:

- Direktiounen an Enseignanten
- Personal SePAS/SSE
- Schüler selwer duerch *Peer-to-Peer*-Aktiounen ewéi *S-Team*

- Extern Partner wéi *Actis* fir de Projet *Les nuits d'Aurore*, en Theater-Aktionsprojet zum Thema Mobbing an der Schoul
- BEE SECURE
- Police

Ad 5)

D'Verbesserung vum Schouklima ass Deel vun de Plans de développement scolaire (PDS) a steet an Zesammenhang mat Moosnamen zur Gewaltpreventioun am wäitste Sënn a mat Bildungsstrategien, déi dat gesamt Wuelbefannen an der Schoul viséieren. D'Verhënnere vu Gewalt, ënnert anerem an hirer heefegster Form, der nidderschwellegger Gewalt, hëlleft eng Verschlechterung vum Schouklima ze vermeiden. Gewalt ka verschidde Formen unhuelen: schloen, stoussen, beleidegen, belästegen, Cyber-Gewalt, klauen, sexuell Gewalt, geschlechtsspezifesch Gewalt, rassistesch, antisemitistesesch oder homophob Diskriminéierung, Beschiedegung vu Geräter oder perséinlech Besët.

D'Preventiounsmosname bezéien sech dofir engersäits op d'Sensibiliséiere vu Professionellen a Schüler op Gronn vun enger *Whole School Approach*-Strategie am Kontext vum generelle Wuelbefannen an der Schoul an anerersäits op déi konkret Gewaltformen.

Ad 6)

D'Gewaltpreventioun gëtt engersäits iwwert e Qualitéitsusaz vun de psycho-sozialen Equippe selwer evaluéiert, déi eemol am Joer eng Selbstaanschätzung vun der Methodik vun hire Praktike maachen, an anerersäits liwwert den Impakt an d'Auswirkung vun de Moosnamen op d'Wuelbefanne vun de Jonke wichteg Informatiounen.

De Ministère fir Educatioun, Kanner a Jugend beoptraagt ausserdeem d'Universitéit vu Lëtzebuerg, national Studien duerchzeféieren oder un internationale Studien iwwert d'Situatioun vun deene Jonken an de Lycéeën, deelzehuelen. Am Kader vun dëser Studie ginn d'Schouklima, de Mobbing an d'kierperlech Gewalt genau ënnersicht. Als Beispill kann een hei d'HBSC-Studie vun der UNO uginn (*Health behaviour in school-aged children*) a besonnesch deen am Mäerz 2020 verëffentlichte Bericht iwwer d'HBSC Trends tëschent 2006 an 2018 (www.hbsc.lu).

Och ginn déi meescht vun den duerchgefëerte Projeten enger internen Evaluatioun duerchgezunn hiischtlech der Zilerreechung an den ugestriefte Verbesserungsberäicher. Esou gëtt beispillsweis en nationale Projet ewéi *Peer Mediation* souwuel extern ewéi och intern no der selwechter Logik evaluéiert.

Zanter 20 Joer schaffe Psychologe vum CePAS mat Fuerscher zesammen, déi sech op d'Ënnersiche vu Gewalt a Schoule spezialiséiert hunn, ënnert anerem fir déi liiert Facteuren ze differenzéieren an d'Methoden zur Bewäertung vun dësem multifaktorielle Phänomen ze entwéckelen.

Ad 7)

All Incident vu Gewalt erfuerdert déi weider Ënnerstëtzung a Stärkung vu Preventiounsprojeten am wäitste Sënn. Gewalt kann net als isoléierte Phänomen gesi ginn a kann och net just zäitlech begrenzt gekuckt ginn. All d'Lycéeën, net just déi, déi vu spezifesch Incidentë betraff sinn, schaffen un der Entwécklung an dem Oprechterhale vu Gewaltpreventiounsprojeten.

Déi Professionell vun de SePAS an den SSE sinn dacks wichteg Acteure bei der Ëmsetzung an d'Formatiounen fir si sinn an de leschte Joren an dësem Theemefeld vum Mobbing verstärkt ginn. Et bestinn och ëmmer méi Antimobbing-Cellullen, déi preventiv schonn agräifen a Fäll vu

Mobbingverdacht an duerch Ëmfroen, Analysen a kollektiv an/oder individuell Moosnamen an engem fréie Stadium, Gewalt verhënnere kënnen.